Ankenævnet for Forsikring

Den 16. august 2017 blev i sag nr. 90437:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordning med forsikring ved tab af erhvervsevne i PFA Pension. Hun klager ved sin rådgiver over, at selskabet har afvist, at hun har ret til dækning ved tab af erhvervsevne efter den 1/12 2014 i henhold til en såkaldt opfyldningsordning, hvor der kan ske udbetaling under fleksjob.

Selskabet har anført, at klageren har ret til de dækninger, der følger af firmapensionsaftalen, hvilket er en dækning med udbetaling ved halv nedsættelse af erhvervsevnen med fleksjobklausul. Selskabet har ydet dækning for tab af erhvervsevne fra den 1/7 2011, hvor hendes ansættelse ophørte og til den 1/12 2014, hvor hun blev ansat i fleksjob.

Det ene sæt forsikringsbetingelser giver ret til dækning, hvis den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering er nedsat med 50 %, og forsikredes indtjening er nedsat med 25 %.

Det andet sæt forsikringsbetingelser giver ret til dækning ved tab af erhvervsevne, når forsikrede ikke længere er i stand til at tjene mere end 50 % af, hvad der sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Der er alene ret til dækning under ansættelse i en stilling, der helt eller delvist er finansieret af

det offentlige, hvis den generelle erhvervsevne og indtjeningen er nedsat med 50 % eller mere.

Klageren, der er født i 1980erne, var den 18/12 2010 impliceret i et færdselsuheld og blev sygemeldt fra sit arbejde som leder indenfor detailhandel. Hun blev sygemeldt efter ulykken på grund af smerter i ryggen og bækkenet, og hun blev afskediget på grund af sygefravær med fratrædelse ved udgangen af juni 2011. Hun har efterfølgende været i flere arbejdsprøvningsforløb, og pr. 1/5 2014 blev hun visiteret til fleksjob. Pr. 28/11 2014 blev hun ansat i fleksjob med 6 timer ugentligt.

I klageskema af 25/1 2017 har klagerens rådgiver blandt andet anført:

> "**1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.**
>
> **1.1.**
>
> Det gøres gældende, at vilkår af 2. januar 2011 ikke er gældende for klagerens erhvervsevnetabsforsikring, PFA Erhvervsevne tegnet hos PFA Pension i sagen om klagerens tab af erhvervsevne.
>
> Det gøres derimod gældende, at vilkår af 1. januar 2011 eller vilkår med samme indhold som vilkår af 1. januar 2011 er gældende for klagerens erhvervsevnetabsforsikring, PFA Erhvervsevne tegnet hos PFA Pension i sagen om klagerens tab af erhvervsevne.
> …
> Det er i vilkår af 1. januar 2011, 1. februar 2011 og 18. marts 2011 samt i pensionsbevis af 19. januar 2011 bl.a. bestemt, at der alene stilles krav om, at den forsikredes indtjening ('Økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 25%.
>
> Det gøres gældende, at klageren og klagerens daværende arbejdsgiver, [tidligere arbejdsgiver] har betalt den præmie (de indbetalinger) til PFA Pension, som er fastsat og aftalt i pensionsvilkårene af 19. januar 2011, og at der således er betalt for den dækning, som er anført i pensionsvilkårene samt i vilkår af 1. januar 2011, 1. februar 2011 og 18. marts 2011 for klagerens erhvervsevnetabsforsikring, PFA Erhvervsevne.
>
> Som dokumentation heraf henvises til side 3 i pensionsvilkårene og vedlagte kopi af lønsedler for perioden april 2010 - juni 2011 (begge måneder inkl.) fra klagerens ansættelse i [tidligere arbejdsgiver]:
>
> Det gøres gældende, at der i sagen om klagerens tab af erhvervsevne i henhold til vilkårene for erhvervsevnetabsforsikring, PFA Erhvervsevne alene stilles krav om, at den forsikredes indtjening ('økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 25%.
>
> Det gøres gældende, at der i sagen om klagerens tab af erhvervsevne for så vidt angår erhvervsevnetabsforsikring, PFA Erhvervsevne er aftalt vilkår af 1. januar 2011 eller vilkår med samme indhold som vilkår af 1. januar 2011.

Det gøres endvidere gældende, at klageren i sagen om hendes tab af erhvervsevne efter omstændighederne har haft en berettiget forventning om, at vilkår af 1. januar 2011 eller vilkår med samme ordlyd som vilkår af 1. januar 2011, er gældende for erhvervsevnetabsforsikring, PFA Erhvervsevne, og at PFA Pension som følge heraf aftaleretligt er bundet heraf.

Som dokumentation er vedlagt skrivelse/visning af 20. juni 2011 fra PFA Pension til klageren bilagt vilkår af 2. januar 2011.

Klageren blev påført personskade ved et færdselsuheld den 18. december 2010.

Klageren fik således først et halvt år efter færdselsuheldet meddelelse om, at vilkår af 2. januar 2011 skulle være gældende for hendes erhvervsevnetabsforsikring PFA Erhvervsevne.

Det gøres gældende, at PFA Pension ikke er berettiget til efterfølgende at ændre vilkårene for pensionsordningen/forsikringen med retsvirkning for den allerede opståede personskade.

Det gøres endvidere gældende, at skrivelsen/visningen af 20. juni 2010 bilagt vilkår af 2. januar 2011 ikke opfylder betingelserne i vilkårene for ændring af vilkårene for pensionsordningen/forsikringen.

Det gøres dernæst gældende, at skrivelsen/visningen af 20. juni 2010 bilagt vilkår af 2. januar 2011 ikke opfylder kravet til de oplysninger, som et pensionsselskab/forsikringsselskab i henhold til almindelige retsgrundsætninger/forsikringsaftaleloven er forpligtet at meddele en pensionskunde/ forsikringstager, når vilkårene for pensionsordningen/forsikringen skærpes.

Det gøres gældende, at vilkår af 2. januar 2011 ikke har gyldighed i sagen.

Det gøres gældende, at skrivelsen/visningen af 20. juni 2011 om vilkår af 2. januar 2011 ikke har gyldighed i sagen.

Det gøres gældende, at vilkår af 2. januar 2011 ikke i sagen er vedtaget i forholdet mellem klageren og PFA Pension i sagen.

1.2.

Det gøres i det hele gældende, at klageren opfylder betingelserne for løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og ydelse af indbetalingssikring i henhold til erhvervsevnetabsforsikring, PFA Erhvervsevne tegnet hos PFA Pension i sagen om klagerens tab af erhvervsevne.

Det gøres gældende, at klagerens evne til at arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering er nedsat med mindst 50%, og at hendes indtjening er nedsat med mindst 25%.

Det gøres gældende; at klageren ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50% af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer, og dette i forhold til ethvert erhverv.

Det gøres gældende, at undtagelsesbestemmelsen i pkt. 6.1.1.2. i vilkårene, hvorefter subjektive klager er undtaget fra dækning, ikke er relevant at anvende, idet der er objektive fund, dvs. objektive tegn på den personskade, som klageren er blevet påført ved færdselsuheldet.

Det gøres gældende, at klagerens personskade ikke er omfattet af ordlyden af undtagelsesbestemmelsen.

Det gøres subsidiært gældende, at undtagelsesbestemmelsen er ugyldig i forhold til klageren i henhold til aftalelovens § 36, og at klageren ikke i fornødent omfang er blevet rådgivet om rækkevidden af bestemmelsen, og at PFA Pension således ikke har opfyldt sin rådgivningsforpligtelse i forhold til klageren.

Det gøres mere subsidiært gældende; at undtagelsesbestemmelsen ikke i sagen kan anses for vedtaget i forholdet mellem klageren og PFA Pension.

Personskade påført ved færdselsuheldet:

Pga. den personskade, som klageren blev påført ved færdselsuheldet den 18. december 2010, konsulterede klageren den 21. december 2010 sin egen læge, lægehuset i …

Kopi af klagerens lægejournal vedrørende konsultationen den 21. december 2010 er vedlagt.

Det fremgår heraf, at klageren har fået tiltagende ondt i ryggen, samt at det også gør ondt, når hun vil trække vejret dybt, og at hun bevæger sig noget stift omkring.

Der er ømhed af paravertebral muskulaturen fra højt thorakalt til os sacrum, ligesom hele thoracalis og lumbalis er øm.

Klageren har den 10. oktober 2011 fået foretaget en MR-scanning på [hospital].

Kopi af uddrag af sygehusjournal fra Hospitalsenhed … er vedlagt.

Det fremgår heraf, at klagerens symptomstyrke er relativ udtalt i forhold til de begrænsede forandringer, og at det således kan være traumefølger svarende til bløddelene.

Klageren har endvidere den 3. december 2012 været til en speciallægeundersøgelse hos overlæge, speciallæge i neuromedicin, …, Neurologisk Afdeling, [hospital]

Kopi af speciallægeerklæring af 3. december 2012 udarbejdet af overlæge … er vedlagt.

Der stilles i speciallægeerklæringen diagnosen; *distosio columna cervicalis et lumbalis seq. / følger efter overbelastningstraume mod nakken og lænden.*

…

Kopi af statusattest af 12. november 2013 udarbejdet af klagerens praktiserende læge, læge … er vedlagt.

…

Klageren har pga. den alvorlige smertestilstand været under behandling på Smerteklinikken … Kopi af klagerens sygejournal fra Smerteklinikken … er vedlagt.

Klageren har på smerteklinikken fået stillet diagnosen; *Komplekse langvarige eller kroniske ikke-maligne smerter.*

Klageren har som følge af færdselsuheldet radikulær udstråling til både højre og venstre arme og ben, dog værst i højre side.

Som dokumentation for den radikulære udstråling er vedlagt følgende:

- kopi af specifik helbredsattest af 24. april 2012 udarbejdet af læge …
- kopi af lægeattest af 18. marts 2014 udarbejdet af læge …
- kopi af lægeerklæring af 4. juni 2014 udarbejdet af læge …

Den radikulære udstråling er herudover beskrevet af overlæge … på side 2, nederste afsnit og på side 3, første afsnit i den vedlagte kopi af min klients sygejournal fra Smerteklinikken i …

Det kan konkluderes, at det af overlæge … og læge … er vurderet, at der er objektive fund, dvs. objektive tegn på den personskade, som klageren er blevet påført ved færdselsuheldet.

Det kan dernæst konkluderes, at det af overlæge … og læge … er vurderet, at der er god overensstemmelse mellem de subjektive klager og de objektive fund

Som dokumentation er vedlagt kopi af speciallægeerklæring af 18. august 2014 udarbejdet af overlæge …

Det fremgår af den nye speciallægeerklæring udarbejdet af overlæge …, at der er sket en forværring af klagerens helbredstilstand i forhold til tilstanden på tidspunktet for udarbejdelsen af overlægens første speciallægeerklæring.

…

<u>Træning og fysioterapi:</u>

Kopi af henvisningsskema til 'Klar igen' er vedlagt.

Det fremgår heraf, at klageren går til fysioterapeut 1 gang om ugen og akupunktør 1-2 gange om ugen, samt at hun skal træne 2 gange om ugen i 'Klar igen'.

Den træning, som klageren har gået til, er hun blevet henvist til af … Kommune, jf. den vedlagte kopi af henvisningsskemaet.

…

I lægeerklæring af 4. juni 2014 oplyses det, at klageren gennemgår et optræningsforløb planlagt og iværksat af … Kommune, samt at optræningsforløbet er kombineret styrke- og konditionstræning med bl.a. [dans], gåture samt styrketræning.

Klageren kan helbredsmæssigt alene klare at anvende lette og bløde bevægelser, når hun er til [dans].

Fordelen ved [dans] er netop, at man kan tilpasse sine bevægelser efter, hvad man helbredsmæssigt kan klare.

Klagerens læge har flere gange sagt til hende, at hun skal holde ved sin [dans], idet hun kan mærke, at dette har en god virkning på lænd, ryg og nakke pga. de bløde og lette bevægelser, men dog uden helbredende effekt.

I lægeerklæring af 4. juni 2014 oplyses det, at optræningsforløbet har haft en positiv virkning, og anbefales som fortsat vedligeholdelsestræning.

Optræningsforløbet har således ikke en helbredende virkning, men alene en vedligeholdende virkning (dvs. at træningen kortvarigt lindrer klageren).

Medicinering:

Klageren er nødsaget til at tage smertestillende medicin pga. de smerter, som hendes personskade påfører hende.

Smertetilstanden forværres ved selv mindre belastninger.

Klageren tager imod smerterne dagligt smertestillende håndkøbsmedicin, som f.eks. Panodil og Pinex.

Klageren er endvidere af egen læge blevet ordineret stærkere receptpligtig smertestillende medicin.

Klageren er blevet ordineret Seractiv 400 mg 2 gange daglig og Tradolan Retard 100 mg 2 gange daglig samt Baklofon 10 mg 1/2 tablet 3 gange dagligt.
…
Praktikperioder i henhold til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og arbejdsprøvning på …:

Klageren har i perioden 1. december 2011 - 30. november 2012 været i praktik som kontormedhjælp på et …, i perioden 3. december 2012 - 27. marts 2013 været i praktik som pædagogmedhjælper i en … og igen i perioden 2. april 2013 - 6. december 2013 været i praktik som kontormedhjælp på et …

Klageren har pga. hendes helbredstilstand ikke kunnet overholde arbejdstidsplanerne for de 3 praktikperioder.

Klageren har endvidere ikke i praktikperioderne kunnet arbejde effektivt pga. hendes helbredstilstand.

Klageren har arbejdet med stærk nedsat intensitet og varierende arbejdsstillinger samt med lange pauser fra arbejdet, og der har været inkluderet træning i arbejdstiden.

Som dokumentation er vedlagt kopi af side 6-7 i klagerens journal i … Kommune og af side 3 i rehabiliteringsteamets indstilling i sagen.

Der er adskillige steder i klagerens journal i … Kommune forkerte oplysninger vedrørende klagerens arbejdstid i de 3 praktikperioder.

Socialrådgiver … fra … Kommune kan om fornødent bekræfte, hvad der har været klagerens reelle faktiske arbejdstid i praktikperioderne.

Klageren har i perioden 16. december 2013 - 10. februar 2014 været i et intensivt arbejdsprøvningsforløb på …

Som dokumentation er vedlagt kopi af klagerens dagbog vedrørende arbejdsprøvningsforløbet på … og af …s vurdering af klagerens arbejdsevne afgivet efter afslutningen af forløbet.

Forløbet har vist, at klagerens arbejdsevne begrænses af en begrænset udholdenhed, som skyldes en øgning i smerteniveauet ved aktivitet.

Det konkluderes af …, at det ikke er realistisk, at klageren kan vende tilbage til arbejdsmarkedet på ordinære vilkår.

Visitation til fleksjob:

…

Det fremgår af rehabiliteringsteamets indstilling, at afklaringen på … viste, at klageren trods gode faglige, praktiske og sociale kompetencer, hurtigt blev udtrættet og havde en nedsat udholdenhed pga. smerter, og at hendes effektive arbejdstid var på ca. 8 timer om ugen.

Det fremgår af partshøringen, at sygepengeafdelingen vurderer, at klageren opfylder kriterierne for visitation til fleksjob.

…

Indkomst før færdselsuheldet og nuværende indkomst:

Klageren var forud for færdselsuheldet ansat som servicechef i [tidligere arbejdsgiver].

Klageren blev den 9. maj 2011 opsagt fra stillingen til ophør med udgangen af juni 2011 med den begrundelse, at hun havde oppebåret løn under sygdom i i alt 120 dage inden for de seneste 12 måneder. jf. funktionærlovens § 5, stk. 2.

Som dokumentation er vedlagt kopi af opsigelsesskrivelse af 9. maj 2011 fra [tidligere arbejdsgiver] til klageren.

Som dokumentation for klagerens indkomst før færdselsuheldet og frem til udløbet af opsigelsesperioden hos [tidligere arbejdsgiver] er vedlagt kopi af klagerens lønsedler for perioden april 2010 - juni 2011 (begge måneder inkl.)

Klageren er - som anført ovenfor - visiteret til et fleksjob, og hun har siden den 1. maj 2014 oppebåret ledighedsydelse.

Som dokumentation er vedlagt kopi af udbetalingsspecifikationer fra … Kommune vedrørende ledighedsydelse for perioden maj 2014 - juli 2014 (begge måneder inkl.).

Klageren har siden den 28. november 2014 været ansat i et fleksjob i …, og med en arbejdstid i henhold til ansættelsesaftalen på 6 timer pr. uge.

…

2. Hvad vil du konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

2.1.
PFA Pension tilpligtes at anerkende, at vilkår af 1. januar 2011 eller vilkår med samme indhold som vilkår af 1. januar 2011 er gældende for klagerens erhvervsevnetabsforsikring, PFA Erhvervsevne i sagen om klagerens tab af erhvervsevne.

2.2.
PFA Pension tilpligtes at anerkende, at klageren opfylder betingelserne for løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og ydelse af indbetalingssikring i henhold til den tegnede erhvervsevnetabsforsikring, PFA Erhvervsevne.

Der nedlægges påstand om løbende udbetaling af erhvervsevnetabsforsikring til klageren i henhold til erhvervsevnetabsforsikring, PFA Erhvervsevne på op til 40% af hendes løn - årligt op til 136.800 kr. (dækningen pr. 1. januar 2011, der tages forbehold for regulering).

Der nedlægges påstand om løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og ydelse af indbetalingssikring i henhold til erhvervsevnetabsforsikringen med tilbagevirkende kraft til det tidspunkt, hvor PFA Pension stoppede med at foretage udbetaling i henhold til forsikringen og til d.d. og herefter fremadrettet."

Selskabet har i brev af 16/3 2017 til nævnet blandt andet oplyst:

"Hvilken type forsikring er der tale om?
Forsikrede er ekstraordinært (uddybes nedenfor) via sin tidligere ansættelse som servicechef i [tidligere arbejdsgiver] blevet omfattet af en for de ansatte obligatorisk firmapensionsordning via [tidligere arbejdsgiver]. Ledernes firmapensionsordning via [tidligere arbejdsgiver] blev frem til 1. januar 2011 administreret hos [tidligere pensionsselskab]. Pr. 1. januar 2011 overgik Ledernes pensionsordning til administration hos PFA Pension.

Pensionsordningen omfatter blandt andet dækning ved nedsat erhvervsevne, hvorefter der er ret til udbetaling ved nedsat erhvervsevne og indbetalingssikring, når erhvervsevnen er nedsat med mindst halvdelen (hel ved halv).

Der er som udgangspunkt ikke ret til udbetaling ved nedsat erhvervsevne under ansættelse i fleksjob.

For ordningen gælder pensionsvilkår for PFA Plus pr. 2. januar 2011. Udskrift af pensionsbevis og pensionsvilkår pr. 2. januar 2011 vedlægges som **bilag B1 og bilag B2.**

Det bemærkes, at indbetaling til ordningen er ophørt, og at ordningen følgelig pr. 1. december 2014 er omskrevet til indbetalingsfri ordning uden forsikringsdækninger, da forsikrede valgte ikke at videreføre sine dækninger privat, som hun fik tilbud om ved brev af 7. maj 2015 **(bilag F).**

Kopi af PFA Pensions brev af 10. juni 2015 vedrørende omskrivning til indbetalingsfri ordning vedlægges som **bilag G.**

Hvad handler tvisten om - parternes overordnede synspunkter?
Forsikrede gør gældende, at hun er berettiget til en dækning ved nedsat erhvervsevne med ret til opfyldning (*fremover opfyldningsordning*), hvorefter der blandt andet kan være ret til opfyldende udbetaling ved nedsat erhvervsevne under ansættelse i fleksjob.

Heroverfor gør PFA Pension gældende, at forsikrede har de dækninger - hverken mere eller mindre - som hun har ret til i henhold til den firmapensionsordning, der er indgået mellem [tidligere arbejdsgiver] og PFA Pension. Dette er en *hel ved halv-ordning* med fleksjobklausul.

Sagsfremstilling
Vedlagt for at skabe et overordnet overblik over sagen er et støttebilag i form af en tidslinje (**bilag X**). De forskellige steps mv. i selve sagsbehandlingen af forsikredes ansøgning om udbetaling fra hendes tab af erhvervsevnedækning og 'det helbredsmæssige' er ikke medtaget i tidslinjen, da formålet er at skabe overblik over den aftaleretlige del af sagen, der udgør sagens kerne og er essensen af, hvad parternes uenighed går på.

18/12 2010
Forsikrede er udsat for et trafikuheld, og hun sygemeldes og kommer efter PFA Pensions oplysninger aldrig ordinært tilbage i sin stilling i [tidligere arbejdsgiver], hvorfra hun opsiges og fratræder 1/7 2011 med henvisning til 120-dages reglen. På dette tidspunkt er forsikrede omfattet af en obligatorisk arbejdsgiverordning i [tidligere pensionsselskab], som efter PFA Pensions oplysninger omfatter en tab af erhvervsevnedækning af typen hel ved halv.

Det er følgerne af dette uheld, som forsikrede efterfølgende søger om udbetaling ved nedsat erhvervsevne hos PFA Pension på baggrund af.

20/12 2010
Forsikrede sygemeldes.

1/1 2011
Forsikredes arbejdsgiver skifter pensionsleverandør fra [tidligere pensionsselskab] til PFA Pension.

Medarbejderne (lederne) i [tidligere arbejdsgiver] (fremover *forsikredes arbejdsgiver*) bliver dermed i henhold til vilkårene i firmapensionsaftalen mellem forsikredes arbejdsgiver og PFA Pension omfattet af pensionsforsikringsordning hos PFA Pension pr. 1/1 2011.

PFA Pension kan oplyse, at det i samarbejdsaftalen med arbejdsgiver (fremover *firmaaftalen*) på dette tidspunkt er aftalt, at policer til ledere (som forsikrede) skulle oprettes med dækning ved nedsat erhvervsevne som opfyldningsordning pr. 1/1 2011.

I forbindelse med dette pensionsleverandørskifte bliver der efter helt sædvanlig praksis i branchen af forsikredes arbejdsgiver udarbejdet en arbejdsgivererklæring, hvoraf det fremgår, hvilke medarbejdere, der er syge på det tidspunkt, aftalen indgås, og dermed muligvis allerede har nedsat erhvervsevne på tidspunktet for virksomhedens overgang til den nye ordning/pensionsleverandør.

Forsikredes arbejdsgiver har imidlertid (ved en fejl) ikke fået tilføjet forsikrede på arbejdsgivererklæringen, hvorfor PFA Pension ikke er bekendt med, at forsikrede allerede før oprettelsen den 1/1 2011 af pensionsordningen i PFA Pension var sygemeldt som følge af en trafikulykke, der var sket den 18/12 2010.

19/1 2011
I forbindelse med leverandørskiftet fremsender PFA Pension den 19/1 2011 et velkomstbrev (**bilag A**) vedlagt pensionsoversigt (**bilag A1**). I brevet henvises forsikrede til siden minpension.pfa.dk, hvor pensionsbevis (**bilag A2**) og pensionsvilkår (**bilag A3**) ligger. Den fremsendte pensionsoversigt er enslydende med, hvad der er sendt til samtlige de omfattede medarbejdere, der ikke fremgår af arbejdsgivererklæringen. PFA Pension er på dette tidspunkt, jf. ovenfor, ikke orienteret om, at forsikrede allerede er uarbejdsdygtig og sygemeldt (samt pr. den 1/1 2011).

Det fremgår på side 10 i pensionsbeviset (bilag A2), at forsikrede ikke er dækket som beskrevet i heri (samt med henvisning til vilkårene), hvis hendes erhvervsevne inden den 1/1 2011 er nedsat på grund af sygdom eller ulykke. Det står endvidere i teksten på side 10: "Det er vigtigt, at du sørger for at give os besked, hvis bare en af situationerne gælder for dig." Vedlagt pensionsbeviset (bilag Al, side 4) forefindes en erklæring, som forsikrede skal udfylde og returnere til PFA Pension, hvis nogle bestemte forhold gør sig gældende - fx hvis forsikredes erhvervsevne er nedsat pga. sygdom eller ulykke. Denne erklæring udfylder og returnerer forsikrede aldrig til PFA Pension. Forsikrede kontakter ej heller på anden måde PFA Pension i forbindelse med modtagelsen af brevet (bilag A) og den vedlagte erklæring om, at hun på daværende tidspunkt er sygemeldt på baggrund af den ulykke, som er anledningen til, at hun efterfølgende ansøger om udbetalinger fra PFA Pension og får dette tilkendt.

15/2 2011
Det er aftalt, at der skal afholdes telefonisk rådgivningsmøde mellem forsikrede og PFA Pension denne dato, men forsikrede er ikke at træffe telefonisk, da rådgiveren forsøger at kontakte hende.

7/3 2011
Forsikrede antages at have været inde på *'Mit pensionsbevis'* på siden minpension.pfa.dk og se på det pensionsbevis og de pensionsvilkår, der er tilknyttet den ordning, som hendes arbejdsgiver har oprettet. Disse dokumenter er ikke tilsendt forsikrede fysisk / pr. post.

Hvordan dokumenterne er tilgået forsikrede er ikke afgørende for sagen, og dette præciseres blot, så Ankenævnet har de korrekte fakta vedrørende sagsforløbet, da dette efter PFA Pensions opfattelse ikke fremgår helt klart af forsikredes klage.

22/3 2011
Forsikrede modtager brev fra PFA Pension (**bilag Y)** vedr. nogle ændringer i den ordning, hun 'er omfattet af' (bliver omfattet af i juli 2011, jf. nedenfor). Her nævnes intet om, hvilken type erhvervsevnetabsdækning, ordningen omfatter. Brevet henviser til *Mit pensionsbevis'* på siden minpension.pfa.dk, hvor opdateret pensionsbevis og pensionsvilkår kan ses. De pågældende dokumenter er heller ikke her fremsendt til forsikrede fysisk / pr. post.

25/3 2011
Det må antages, at forsikrede har været inde og se på dokumenterne under *'Mit pensionsbevis'* på siden minpension.pfa.dk, siden der i klagen henvises til dokumenterne af denne dato. Disse dokumenter er ej heller tilsendt forsikrede pr. post.

20/6 2011
Forsikrede orienteres ved brev fra PFA Pension (bilag B) om, at arbejdsgiver har valgt at ændre dækningen ved nedsat erhvervsevne fra en opfyldningsordning til en hel ved halv-

dækning. I brevet oplyser PFA Pension forsikrede om, at hendes opdaterede pensionsbevis samt pensionsvilkår findes under fanen '*Mit pensionsbevis'* på minpension.pfa.dk.

Det bemærkes, at forsikrede ikke henvender sig til PFA Pension og påberåber sig, at hun mener, at det er en fejl, da hun modtager dette brev, hvoraf det fremgår, at hun iht. hendes arbejdsgiverbetalte ordning har en hel ved halv-ordning. Hun fremsætter således på dette tidspunkt ikke en indsigelse mod de nye vilkår med henvisning til, at hun mener at have ret til og har en *berettiget forventning* om, at hun har opfyldningsordning (se nærmere nedenfor herom).

29/6 2011
Forsikrede modtager brev fra PFA Pension (**bilag C**), hvor der henvises til fanen *'Mit pensionsbevis'* på siden minpension.pfa.dk, hvor pensionsbevis og pensionsvilkår er at finde, og hvoraf det fortsat fremgår, at forsikrede har en hel ved halv ordning.

Dette brev reagerer forsikrede heller ikke på overfor PFA Pension trods oplysningen om, at hun nu har en hel ved halv-dækning.

1/7 2011
Forsikrede fratræder sin stilling i [tidligere arbejdsgiver] og har lønophør den 30/6 2011.

15/7 2011
Forsikredes samlever henvender sig til PFA Pension og oplyser, at forsikrede ønsker at ansøge om udbetaling af invalidepension fra PFA Pension, og oplyser i den forbindelse (altså for første gang) PFA Pension om, at forsikrede allerede inden 'tegningen' af hendes tab af erhvervsevnedækning i PFA Pension var uarbejdsdygtig og sygemeldt som følge af en ulykke. På baggrund af den oplysning henviser PFA Pension forsikrede til arbejdsgivers tidligere pensionsleverandør [tidligere pensionsselskab] med henvisning til, at forsikringsbegivenheden er indtrådt forud for oprettelsen af ordningen i PFA Pension.

[Tidligere pensionsselskab] afviser imidlertid at dække forsikrede angiveligt med henvisning til, at hendes ordning i [tidligere pensionsselskab] er ophørt på tidspunktet for anmeldelsen (dette forhold kan forsikrede selvsagt belyse bedre, hvis Ankenævnet mener, at det er relevant for sagen).

Herefter tager PFA Pension og arbejdsgiver en dialog med henblik på at hjælpe forsikrede, så hun ikke står uden dækninger. Dialogen ender med, at PFA Pension i det konkrete tilfælde afstår fra at påberåbe sig både skadevirkningsprincippet og punkt 3.1. i bl.a. de pensionsvilkår (bilag A3), som blev fremsendt til forsikrede sammen med det første pensionsbevis den 19. januar 2011 (bilag A2), og på den baggrund rettelig (juridisk) afvise at dække forsikrede. Det aftales mellem [tidligere arbejdsgiver] og PFA Pension, at forsikrede skal have dækninger i PFA Pension, som de øvrige medarbejdere (ledere) omfattet af den pågældende firmaordning. Denne ordning omfatter på det pågældende tidspunkt erhvervsevnetabsdækning med hel ved halv, jf. ovenfor.

På dette tidspunkt var forsikrede registreret hos PFA Pension som havende en hel ved halv-dækning, hvilket også fremgik af det seneste af forsikredes pensionsbeviser (bilag B1), som der henvises til i brev af 29/6 2011 (bilag C), og som forefindes på minpension.pfa.dk.

Det bemærkes, at forsikrede på dette tidspunkt hverken fremkommer med indsigelser eller blot nævner overfor PFA Pension, at hun via minpension.pfa.dk har fået vist pensions-

beviser og vilkår med forskelligt indhold 'undervejs', og at det er hendes opfattelse, at det er opfyldningsordningen, der er gældende for hende. Dette synspunkt fremsætter forsikrede (forsikredes repræsentant) først tre år senere, jf. brev af 14. august 2014 fra forsikredes repræsentant til PFA Pension (fremlagt som bilag af forsikrede).

1/8 2011
Den 1. august 2011 ansøger forsikrede om udbetaling ved nedsat erhvervsevne (**bilag D og E**). Sagen bliver oplyst og behandlet flere gange, hvor der indledningsvis bliver givet afslag på udbetaling, idet PFA Pension finder, at der ikke er dokumenteret et dækningsberettigende erhvervsevnetab (det bemærkes, at dette ikke er med henvisning til vilkåret i 6.1.1.2 (se nærmere nedenfor herom).

Den efterfølgende tilkendelse og det senere udbetalingstop
Ved afgørelse af 7/5 2015 bliver forsikrede tilkendt midlertidig udbetaling ved nedsat erhvervsevne fra den 1/7 2011, hvor forsikrede har et indtægtstab, og til den 1/12 2014, hvor forsikrede bliver ansat i fleksjob (bilag F). I samme skrivelse oplyser PFA Pension forsikrede om hendes muligheder for at videreføre ordningen privat.

I afgørelsen bliver der taget stilling til, om forsikrede undtagelsesvis er berettiget til udbetaling ved nedsat erhvervsevne under ansættelse i fleksjob.

I hhv. brev af 7/5 2015 (bilag F) og brev af 26/1 2016 (**bilag I**) begge til forsikrede, anerkender og beklager PFA Pension ligeledes, at det er en fejl, at de pensionsbeviser og vilkår, som har været tilgængelige for forsikrede på minpension.pfa.dk i hhv. januar og marts 2011 har haft et fejlagtigt indhold. Ved nærmere undersøgelse af denne sag er det, som det fremgår af sagsfremstillingen ovenfor, blevet klart, at det reelt ikke var en fejl, at de pågældende pensionsbeviser mv. vedr. opfyldningsordning i marts 2011 havde det pågældende indhold. Firmaordningen er imidlertid blot blevet ændret fra opfyldningsordning til hel ved halv-dækning på baggrund af et ønske fra arbejdsgivers side.

At sagsbehandlerne har været af denne fejlagtige opfattelse af sagens omstændigheder skyldes, at de ikke har været bekendt med alle de særlige og ekstraordinære forhold (beskrevet ovenfor), der gør sig gældende i forhold til etableringen af forsikredes ordning. Dette må dog anses for irrelevant i denne forbindelse, da det er uden betydning for afgørelsen.

Ved brev af 10. juni 2015 orienterede PFA Pension forsikrede om, at policen var blevet omskrevet til indbetalingsfri ordning pr. 1/12 2014 grundet manglende indbetaling efter denne dato (bilag G)
…
Begrundelse for PFA Pensions "afgørelse"
Denne begrundelse er opdelt i dels nogle relevante juridiske temaer og faktuelle oplysninger (afsnit 1 og 2), som forsikredes repræsentant har undladt at berøre i sin klage til Ankenævnet, dels i en besvarelse på de påstande (afsnit 3 og 4), som forsikredes repræsentant fremsætter i klagen. Afsnit 5 er en række bemærkninger med det formål at tilskære sagen/præcisere tvistens kerne og dermed det, som Ankenævnet efter PFA Pensions opfattelse skal træffe afgørelse om.

1. GÆLDENDE VILKÅR PÅ TIDSPUNKTET FOR AFTALEINDGÅELSEN
PFA Pensions juridiske forpligtelse til overhovedet at etablere en forsikringsdækning til forsikrede opstår reelt først, da [tidligere pensionsselskab] afviser at dække den af forsikrede anmeldte skade, og PFA Pension derefter og på den baggrund aftaler med forsikre-

des arbejdsgiver, at PFA Pension vil optage forsikrede i den nye ordning hos PFA Pension pr. kulance. Dette sker i juli 2011. Allerede af denne årsag kan forsikrede ikke rejse et krav med støtte i sin påstand om, at hun har haft/havde en berettiget forventning om at hun havde en opfyldningsordning i PFA Pension på baggrund af indholdet af de pensionsbeviser og vilkår, der var tilgængelige for hende på minpension.pfa.dk i hhv. januar 2011 og marts 2011.

PFA Pension indgår en (ekstraordinær) aftale med [tidligere arbejdsgiver] under den (implicitte, men selvsagte) forudsætning, at forsikrede omfattes af de vilkår, der gælder for firmaaftalen på daværende tidspunkt, hvilket bl.a. er, at samtlige af ordningen omfattede medarbejderne har en hel ved halv erhvervsevnetabsdækning. Dette er således en af de faktuelle forudsætninger, som aftalen om at optage/dække forsikrede bygger på. Her skal der endnu engang mindes om, at forsikredes type erhvervsevnetabsdækning på dette tidspunkt (hvor hun anmelder skaden) er meddelt hende korrekt og ligeledes registreret således i PFA Pensions systemer. Dækningen og betingelserne for udbetaling fremgår klart af de vilkår (bilag B2), der på det pågældende tidspunkt er og siden juni har været tilgængelige for forsikrede på minpension.pfa.dk.

PFA Pension agter hermed absolut ikke at påberåbe sig, at der er bristende forudsætninger ift. den kulancemæssige aftale med forsikredes arbejdsgiver, men PFA Pension mener ikke, at selskabet kan forpligtes på baggrund af andre faktuelle forhold end de, der forelå på det tidspunkt, hvor aftalen blev indgået.

Det bemærkes her, at løsningen, der blev aftalt mellem PFA Pension og [tidligere arbejdsgiver], er ret usædvanlig - ikke mindst henset til, at forsikrede jo i virkeligheden på den måde blev omfattet af en firmaordning med en virksomhed, som hun ikke længere var ansat i. Hun var jo allerede fratrådt sin stilling på det tidspunkt, hvor PFA Pension efter aftale med [tidligere arbejdsgiver] pr. kulance valgte at dække hende/behandle hendes skadesanmeldelse.

Forsikredes repræsentants argument om, at forsikrede har ret til opfyldningsordning, fordi det fremgår af forsikredes lønsedler, at hendes arbejdsgiver har trukket et beløb for en erhvervsevnetabsdækning, stiller PFA Pension sig uforstående overfor. Det fremgår intetsteds af de pågældende lønsedler, at der er tale om en opfyldningsordning.

2. FORSIKREDES UNDLADELSE AF AT OPLYSE OM SIN HELBREDSTILSTAND VED MODTAGELSE AF PENSIONSOVERSIGT VED LEVERANDØRSKIFTET

Herudover er det relevant at fremhæve, at den ulykke, som havde gjort forsikrede uarbejdsdygtig, allerede var indtruffet på det tidspunkt, hvor hun modtog brev af 19. januar 2011 fra PFA Pension (bilag A), der var vedlagt pensionsoversigt (bilag A1), der bl.a. indeholdt en blanket (bilagets side 4), der skulle udfyldes af forsikrede, såfremt hun opfyldte nogle af de forhold, der omtaltes i blanketten. Forsikrede burde have udfyldt og returneret blanketten til PFA Pension. Forsikrede burde have indset, at dette (forsikredes helbredstilstand og sygemelding) var relevant for PFA Pension, og at det havde afgørende betydning for, om PFA Pension ville tilbyde hende en forsikringsdækning eller ej.

Forsikrede opfyldte ikke betingelserne for at kunne indtræde på de pågældende vilkår ved overgangen den 1/1 2011. Forsikrede ville under ingen omstændigheder have været tilbudt opfyldningsordning i PFA Pension, hvis hun havde oplyst loyalt om sin helbredsmæssige tilstand.

Allerede som følge af ovenstående mener PFA Pension, at det er irrelevant at drøfte, hvad betydningen af de dokumenter, der var tilgængelige på minpension.pfa.dk i marts 2011, har i forhold til forsikredes forventninger. Forsikrede havde reelt slet ingen ordning i PFA Pension endnu på det pågældende tidspunkt. Og dette burde hun have indset, idet hun ved modtagelsen af brev af 19/1 2011 ikke oplyste PFA Pension om de relevante forhold omkring hendes helbred, som det tydeligt fremgik af brevet, var af afgørende betydning for PFA Pension og aftalen omkring hendes dækninger. Hvis forsikrede agter at gøre gældende, at hun ikke har gennemlæst brevet og dermed ikke har fået kendskab til eksistensen og/eller indholdet af den omtalte blanket, er dette hendes egen risiko, og dette forhold kan ikke komme PFA Pension til skade. Dog må det antages, at forsikrede har læst brevet mv., da det jo netop er et af de dokumenter, som hun selv fremfører under sin klage, at hun har fået skabt en berettiget forventning på baggrund af indholdet af.

Det bemærkes i øvrigt, at det på forsiden af de pensionsvilkår (bilag A2, side 1), som forsikrede mener er gældende for hendes ordning, tydeligt er fremhævet, at vilkårene kommer med et forbehold ift. nedsat erhvervsevne. Dette moment står også i kontrast til forsikredes påstand om, at hun havde en (berettiget) forventning om, at de pågældende vilkår gjaldt for hende.

PFA Pension får således hverken af forsikrede eller aftaleparten i det grundlæggende aftaleforhold med [tidligere arbejdsgiver] besked om forsikredes sygdom før i juli 2011. Det faktum, at hun er syg og erhvervsudygtig, er selvsagt afgørende (en bristende forudsætning) for PFA Pension.

Som nævnt ovenfor er udgangspunktet, at der er tale om skadevirkning, hvis forsikringsbegivenheden allerede er indtruffet inden forsikringsdækningens oprettelse. Dette ganske sædvanlige vilkår fremgår i øvrigt også eksplicit af afsnit 3.1 og 3.2.1. i de pensionsvilkår (bilag A3), som forsikrede selv henviser til som værende gældende for hendes ordning. PFA Pension og [tidligere arbejdsgiver] indgik, jf. sagsfremstillingen ovenfor, imidlertid efterfølgende en aftale om, at forsikrede ikke måtte stå uden dækninger af nogen art, og da [tidligere pensionsselskab] ikke ville genoptage hendes dækning/dække hendes skade, valgte PFA Pension at acceptere at etablere en dækning for forsikrede i PFA Pension. Men ikke på andre og eventuelt mere lukrative vilkår, end alle de andre medarbejdere, der er omfattet af samme ordning. Det var ikke meningen, at forsikrede skulle være stillet bedre end de øvrige medarbejdere, hvilket hun vil blive, hvis hun reelt selv kan vælge, hvilken type erhvervsevnetabsdækning (opfyldning eller hel ved halv) hun ønsker.

3. PASSIVITET

Det er PFA Pensions opfattelse, at det på ingen måde er relevant at tale om (retsfortabende) passivitet i denne sag. Det eneste tidspunkt, hvor der reelt burde have været reageret tidligere i forløbet end sket, er, hvor forsikrede i januar 2011 undlader at oplyse PFA Pension om sine helbredsmæssige gener fra det trafikuheld, som hun havde været udsat for allerede i 2010, og før PFA Pension overhovedet kommer ind i billedet som pensionsleverandør. Dette venter hun med at nævne overfor PFA Pension til juli/august måned, hvor hun ansøger om udbetaling.

Det giver i øvrigt ingen mening, når forsikredes repræsentant under sin argumentation for, at PFA Pension har udvist passivitet, regner den 'passive periode' helt tilbage fra det trafikuheld, som indtraf forud for, at firmapensionsaftalen mellem PFA Pension og forsikredes arbejdsgiver overhovedet var trådt i kraft. En information, som kun forsikrede havde kendskab til, og som hun i øvrigt undlod at oplyse PFA Pension om før langt senere i forløbet (ved ansøgningen i juli/august 2011).

Det bemærkes i øvrigt, at forsikredes repræsentant hverken omtaler eller tager stilling til det faktum, at forsikrede ikke reagerer på indholdet af de to breve af hhv. 20. juni 2011 (bilag B inkl. bilag B1 og B2) og 29. juni 2011 (bilag C) i forbindelse med hendes modtagelse heraf. Forsikredes repræsentant har også undladt at fremlægge brevene sammen med sin/forsikredes klage af 25. januar 2017. Først i august 2014 påberåber forsikrede (forsikredes repræsentant) sig, at forsikrede ikke mener, at de skete ændringer - aftalt mellem [tidligere arbejdsgiver] og PFA Pension - er gældende. Dette havde forsikrede mulighed for allerede i 2011, jf. ovenfor. Det bliver imidlertid først påberåbt, da der indtræffer et konkret forhold (forsikrede visiteres til/kommer i fleksjob), der medfører, at forsikrede ville have været bedre stillet med en hel ved halv-dækning (se sidste afsnit nedenfor under punkt 4, hvor det beskrives, at det afhænger af hvilke konkrete forhold der er til stede på et givent tidspunkt, når man skal vurdere, hvilken ordning, der er mest gunstig for en forsikret).

4. GYLDIGHED AF AFTALEVILKÅR SAMT FORSIKREDES BERETTIGEDE FORVENTNINGER

Forsikredes tab af erhvervsevnedækning består i kraft af den samarbejdsaftale, der er indgået mellem aftaleparterne [tidligere arbejdsgiver] og PFA Pension. Aftaleparterne kan til enhver tid ændre vilkårene i deres aftale.

Det fremgår klart af såvel det pensionsbevis og de vilkår (bilag A2 og A3), som forsikrede mener er de gældende for hende, som af det pensionsbevis og de vilkår (bilag B1 og B2), som PFA Pension mener er gældende for forsikrede, at ændringer i aftalen/vilkårene ikke kræver forsikredes accept eller en varsling overfor forsikrede. Dette beror på, at det er arbejdsgiver og pensionsselskabet, der er aftalens parter.

Af såvel bilag A2 som B1, begges side 2, fremgår bl.a. følgende:

'Vi *(PFA)* kan aftale ændringer direkte med [tidligere arbejdsgiver] med virkning for dig.
Vi kan ændre din pensionsordning ved at informere din arbejdsgiver om ændringen med den frist, der står i pensionsvilkårene. Du vil herefter blive informeret om ændringen.'

Af såvel bilag A3 som B2, begges side 6, fremgår følgende:

'PFA Pension kan ændre disse pensionsvilkår for PFA Plus med 30 dages varsel til udgangen af en kalendermåned. PFA Pension varsler forsikringstageren og meddeler herefter de berørte forsikrede om ændringen.'

'En ændring af disse pensionsvilkår for PFA Plus indebærer en tilsvarende ændring af pensionsoversigt og pensionsbevis...'

PFA Pension er således ikke forpligtet til at varsle en ændring overfor forsikrede - men alene overfor forsikringstager, som er [tidligere arbejdsgiver]. Her er der imidlertid ikke tale om, at PFA Pension varsler en ændring overfor [tidligere arbejdsgiver]. Her er der tale om, at [tidligere arbejdsgiver] selv ønsker at ændre ordningen for deres medarbejdere og dermed et forhold, som aftaleparterne er enige om. Der er således i sagens natur intet at varsle overfor [tidligere arbejdsgiver].

Forsikredes argumenter (på klagens side 5) om, at pensionsvilkårene i bilag B2 ikke skulle være 'gyldige' og 'ikke vedtaget mellem i forholdet mellem klageren og PFA Pension' afvises således med henvisning til ovenstående.

Det bemærkes i øvrigt, at forsikredes repræsentant fremfører, at 'PFA Pension ikke er berettiget til at ændre pensionsordningen/forsikringen for den allerede opståede personskade'. Her skal man endnu en gang erindre, at den omtalte personskade er opstået før, der overhovedet var en ordning etableret i PFA Pension. Da skaden opstod, havde forsikrede slet ingen ordning og vilkår i PFA Pension og, jf. argumentationen ovenfor, fik hun det først, da PFA Pension valgte at antage hende pr. kulance i juli måned 2011.

Så forsikredes argument om, at hun siden 18/12 2010 (som PFA Pension forstår forsikrede) har haft en berettiget forventning om, at hun havde opfyldningsordning på sin tab af erhvervsevnetabsdækning, må afvises fuldt ud. Hun havde ingen dækning, og hun kan i sagens natur umuligt have haft en berettiget forventning om, at hun havde et opfyldningsprodukt på sin forsikring. Ydermere kunne hun heller ikke have en berettiget forventning som gjort gældende ved anmeldelse/ansøgning om udbetaling den 28/7 2011 (bilag E), da hun jo inden da også havde modtaget bl.a. brev af 20. juni 2011 (bilag B).

[Det bestrides i øvrigt, at der ved ændringen er tale om en skærpelse af vilkårene. Der er tale om et andet produkt - ikke et ringere produkt. I forsikredes nuværende konkrete situation havde opfyldningsordningen været et bedre produkt. Men for andre forsikrede i andre situationer vil hel ved halv kunne være bedre. En forsikret, der ikke er i fleksjob, men som i øvrigt opfylder betingelserne for at få udbetaling, vil med hel ved halv ordningen få fuld udbetaling, hvilket i mange tilfælde vil være et større beløb, end hvis der udbetales efter en opfyldningsordning.]

5. VURDERINGEN BAG PFA PENSIONS STOP AF UDBETALING TIL FORSIKREDE
Af vilkårene for PFA Plus pr. 2. januar 2011 *(bilag B2)* fremgår det, at PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevnen i dækningsberettigende grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde, jf. pkt. 6.1.

Forsikrede har ikke ret til løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring under ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til 50 procent eller mindre af den fulde erhvervsevne, og den forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale ydelser og tilskud) er nedsat til 50 procent eller mindre af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder, jf. pkt. 6.1.1.1.1.

Det er PFA Pensions opfattelse, at disse betingelser, som er aftalt mellem [tidligere arbejdsgiver] og PFA Pension, er gældende for firmaordningen - og dermed også for forsikrede, hvis ret udspringer af den aftale, jf. også argumentationen ovenfor.

PFA Pension lægger som ubestridt til grund, at forsikrede siden 28/11 2014 har været ansat i fleksjob.

PFA Pension lægger ligeledes som ubestridt til grund, at forsikredes indtjening i fleksjobbet overstiger halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Allerede af denne grund er der fra den 1/12 2014 (reelt fra den 28/11 2014) ikke ret til udbetaling ved nedsat erhvervsevne.

PFA Pension har således ikke taget stilling til, om forsikredes helbred fortsat er nedsat med mere end 50% fra 2014, idet den manglende berettigelse til udbetaling allerede opstår ved vurderingen af den økonomiske betingelse.

Det bemærkes i øvrigt, at PFA Pension er uforstående overfor formålet med, at forsikrede inddrager argumentation om bestemmelsen i vilkårenes punkt 6.1.1.2. (manglende objektive fund). Dette er en bestemmelse, som aldrig er blevet påberåbt overfor forsikrede, hverken tilbage ved forsikredes ansøgning i 2011 eller sidenhen - herunder som begrundelse for udbetalingsstoppet i december 2014 (bilag F). PFA Pension anser det således ikke for relevant at diskutere bestemmelsens gyldighed eller i øvrigt ifm. denne klagesag. Dog kan jeg oplyse, at vilkåret ikke længere er en del af PFA Pensions generelle vilkår, og at PFA Pension i øvrigt ikke har håndhævet vilkåret i flere år - ej heller da forsikrede ansøgte i 2011.

Konklusion
På denne baggrund fastholder PFA Pension, at den erhvervsevnetabsdækning, som forsikrede var berettiget til på tidspunktet for hendes anmeldelse af erhvervsevnetabet (og på ethvert andet tidspunkt i forløbet) var berettiget til at søge udbetaling iht., var en hel ved halv dækning ved nedsat erhvervsevne."

I velkomstbrev med pensionsoversigt af 19/1 2011 til klageren har selskabet blandt andet anført:

"Velkommen!
Som en del af din ansættelse i [tidligere arbejdsgiver] har du en PFA Plus pensionsordning, der er fleksibel og giver dig mulighed for både at sikre dig i dag og spare op til fremtiden. Det er vigtigt, at du sætter dig ind i de muligheder, din nye ordning giver. Så er du sikker på at få en pensionsordning, der passer til dit liv.

Få overblik
Du får et hurtigt overblik over opsparing og forsikringer i vedlagte pensionsoversigt. Tjek også, om du skal udfylde erklæringen om erhvervsevne.
…
Brug minpension.pfa.dk
Her kan du se de præcise forhold, der gælder for dig, følge udviklingen i din opsparing og regne på dine egne tal. Password bestiller du på minpension.pfa.dk eller ved at kontakte vores kundecenter.
…
Pensionsoversigt | Din opsparing pr. 1.1.2011
…
PFA Erhvervsevne
PFA Erhvervsevne er en forsikring, der dækker ved nedsat erhvervsevne. Se på minpension.pfa.dk, hvornår du kan få en udbetaling.

Løbende udbetaling på op til 40,09 % af din løn -årligt op til 136.800 kr.
…
Oversigten er vejledende. De præcise forhold, der gælder for dig, er beskrevet i dit pensionsbevis og i de tilhørende pensionsvilkår, som du finder på dine personlige sider på minpension.pfa.dk. Alle beløb er angivet før, der er trukket skat, afgift og evt. boafgift.
…

Erklæring om erhvervsevne

For din egen skyld
Der kan være tilfælde, hvor du ikke er dækket af alle forsikringerne i pensionsordningen. Og det er jo ærgerligt at tro, at du har en forsikring, som det viser sig, du ikke har.
Du er ikke dækket, hvis din erhvervsevne inden den 1/1 2011 var nedsat, eller hvis du for eksempel var indstillet til et fleksjob eller førtidspension. Det betyder, at du ikke har forsikringerne PFA Kritisk sygdom og PFA Erhvervsevne, og dermed heller ikke indbetalingssikring. Desuden kan din livsforsikring ikke være højere end den, der gælder som standard på din pensionsordning.

Så gennemgå punkterne, og send erklæringen til os, hvis det er nødvendigt.

Det gælder for mig, at jeg inden den 1/1 2011 (sæt kryds):

☐ Havde bedt min kommune vurdere, om jeg kunne få fleksjob eller offentlig førtidspension, eller kommunen havde besluttet at vurdere det.
☐ Var indstillet til eller ansat i fleksjob.
☐ Var indstillet til eller fik offentlig førtidspension eller offentlig invaliditetsydelse.
☐ Havde været godkendt til fleksjob eller havde modtaget offentlig førtidspension eller offentlig invaliditetsydelse.
☐ Havde nedsat erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke, som beskrevet i pensionsvilkårene for min pensionsordning på minpension.pfa.dk.

…"

Af klagerens pensionsbevis af 19/1 2011 fremgår blandt andet:

"Din pensionsordning kan blive ændret
Det samlede grundlag for din pensionsordning består af dette pensionsbevis, pensionsvilkårene, eventuelle oplysninger om dit helbred mv. og den aftale, PFA har med [tidligere arbejdsgiver].

Vi kan aftale ændringer direkte med [tidligere arbejdsgiver] med virkning for dig. Vi kan ændre din pensionsordning ved at informere din arbejdsgiver om ændringen med den frist, der står i pensionsvilkårene. Du vil derefter blive informeret om ændringen.

Hvis du stopper i dit job, eller aftalen bliver opsagt, sker der ændringer i din pensionsordning. Det kan også ske, hvis du ikke længere er ansat i et job, der er omfattet af aftalen. Det betyder bl.a., at du som udgangspunkt ikke længere har dine forsikringer.
…
PFA Erhvervsevne
Hvis din erhvervsevne inden for alle erhverv bliver nedsat:

Løbende udbetaling på op til 40,00 % af din løn, årligt:……
Du kan normalt få udbetalt pengene, hvis din helbredsmæssige erhvervsevne bliver nedsat med mindst 50 procent, og din økonomiske erhvervsevne bliver nedsat med mindst 25 procent inden den 1. i måneden, efter du er fyldt 67 år.
Udbetalingen har virkning fra den 1. i måneden, efter din erhvervsevne har været nedsat i tilstrækkelig grad i uafbrudt 3 måneder.

Du får udbetalt forskellen mellem din indtægt/resterende økonomiske erhvervsevne og den dækningsgivende løn, du havde, før din helbredsmæssige erhvervsevne blev nedsat - dog højst det maksimale beløb. Udbetalingerne kan maksimalt fortsætte, til du fylder 67 år. Udbetalingen vil også stoppe, hvis du dør, før udbetalingsperioden udløber. Pengene bliver udbetalt månedligt.

…

136.800 kr. af udbetalingen er omfattet af Forbehold om nedsat erhvervsevne, fleksjob, førtidspension mv., som er beskrevet senere i dette pensionsbevis.

….

Forbehold om nedsat erhvervsevne, fleksjob, førtidspension mv.

Nedsat erhvervsevne, fleksjob, offentlig førtidspension og offentlig invaliditetsydelse har betydning for, hvordan du kan være forsikret i din pensionsordning.

Hvis din erhvervsevne inden den 1/1 2011 var nedsat på grund af sygdom eller ulykke, som anført i pensionsvilkårene, er du ikke dækket som beskrevet i dette pensionsbevis.

Det samme gælder hvis du inden den 1/1 2011:

•havde bedt din kommune vurdere, om du kunne få et fleksjob, eller kommunen havde besluttet at vurdere det
•var indstillet til eller ansat i et fleksjob
•havde bedt din kommune vurdere, om du kunne få offentlig førtidspension, eller kommunen havde besluttet at vurdere det
•var indstillet til eller fik offentlig førtidspension eller offentlig invaliditetsydelse
•har været godkendt til fleksjob eller har modtaget offentlig førtidspension eller offentlig invaliditetsydelse.

I disse situationer er du ikke forsikret ved kritisk sygdom og nedsat erhvervsevne, og du kan derfor heller ikke få indbetalingssikring.

Din livsforsikring vil ikke være højere end den dækning, der gælder som standard på din pensionsordning"

Selskabet har i brev af 20/6 2011 til klageren blandt andet oplyst:

"Pr. 1. januar 2011 har din arbejdsgiver valgt at ændre forsikringen PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling.

Du kan som udgangspunkt få udbetaling fra din PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, hvis din erhvervsevne inden for alle erhverv bliver nedsat med mindst 50 procent, inden den 1. i måneden efter du er fyldt 67 år. Udbetalingen har virkning fra den 1. i måneden, efter din erhvervsevne har været nedsat i tilstrækkelig grad i uafbrudt 3 måneder.

Din valgte udbetaling i procent af lønnen er uændret.

Du kan finde dit opdaterede pensionsbevis samt pensionsvilkår under 'Mit pensionsbevis' på minpension.pfa.dk."

20. 90437

I pensionsbeviset af 20/6 2011 er blandt andet anført:

"**Din pensionsordning kan blive ændret**
Det samlede grundlag for din ordning består af dette pensionsbevis, pensionsvilkårene, eventuelle oplysninger om dit helbred mv. og den aftale, PFA har med [tidligere arbejdsgiver].

Vi kan aftale ændringer direkte med [tidligere arbejdsgiver] med virkning for dig. Vi kan ændre din ordning ved at informere din arbejdsgiver om ændringen med den frist, der står i pensionsvilkårene. Du vil derefter blive informeret om ændringen.

Hvis du stopper i dit job, eller aftalen bliver opsagt, sker der ændringer i din ordning. Det kan også ske, hvis du ikke længere er ansat i et job, der er omfattet af aftalen. Det betyder bl.a., at du som udgangspunkt ikke længere har dine forsikringer, og/eller at pensionsvilkårene for ordningen bliver ændret.

Min Pension - dine personlige sider på pfa.dk
På minpension.pfa.dk har du dine personlige sider. Her kan du følge med i udviklingen på dine egne tal og finde opdateret information om din pensionsordning. Du kan også foretage visse ændringer i pensionsordningen.
…
PFA Erhvervsevne

Hvis din erhvervsevne inden for alle erhverv bliver nedsat:

Løbende udbetaling på 40,00% af din løn, årligt:
Du kan normalt få udbetalt pengene, hvis din erhvervsevne inden for alle erhverv bliver nedsat med mindst 50 procent, inden den 1. i måneden efter du er fyldt 67 år. Udbetalingen har virkning fra den 1. i måneden, efter din erhvervsevne har været nedsat i tilstrækkelig grad i uafbrudt 3 måneder. Du kan som udgangspunkt få udbetalt pengene, så længe erhvervsevnen er nedsat. Udbetalingerne kan maksimalt fortsætte, til du fylder 67 år. Udbetalingen vil også stoppe, hvis du dør, før udbetalingsperioden udløber. Pengene bliver udbetalt månedligt.

Du skal betale skat af pengene.

Du kan se det aktuelle beløb på minpension.pfa.dk. Ved en regulering kan beløbet ikke overstige det maksimum, der gælder for din pensionsordning.

136.800 kr. af udbetalingen er omfattet af Forbehold om nedsat erhvervsevne, fleksjob, førtidspension mv., som er beskrevet senere i dette pensionsbevis.
…
Forbehold om nedsat erhvervsevne, fleksjob, førtidspension mv.

Nedsat erhvervsevne, fleksjob, offentlig førtidspension og offentlig invaliditetsydelse har betydning for, hvordan du kan være forsikret i din pensionsordning.

Hvis din erhvervsevne inden den 1/1 2011 var nedsat på grund af sygdom eller ulykke, som anført i pensionsvilkårene, er du ikke dækket som beskrevet i dette pensionsbevis.

Det samme gælder hvis du inden den 1/1 2011:

•havde bedt din kommune vurdere, om du kunne få et fleksjob, eller kommunen havde besluttet at vurdere det
•var indstillet til eller ansat i et fleksjob
•havde bedt din kommune vurdere, om du kunne få offentlig førtidspension, eller kommunen havde besluttet at vurdere det
•var indstillet til eller fik offentlig førtidspension eller offentlig invaliditetsydelse
•har været godkendt til fleksjob eller har modtaget offentlig førtidspension eller offentlig invaliditetsydelse.

I disse situationer er du ikke forsikret ved kritisk sygdom og nedsat erhvervsevne, og du kan derfor heller ikke få indbetalingssikring.

I disse situationer vil din livsforsikring ikke være højere end den dækning, der gælder som standard på din pensionsordning."

Selskabet meddelte ved brev af 7/5 2015 klageren, at der blev ydet midlertidig dækning ved tab af erhvervsevne med tilbagevirkende kraft. Af brevet fremgår blandt andet:

"**Hvordan har vi vurderet din erhvervsevne?**
Vi har kun bedømt din erhvervsevne inden for dit nuværende erhverv og ikke taget stilling til dine muligheder for at arbejde inden for lignende erhverv eller inden for erhverv, som du tidligere har været ansat i. Som en del af vurderingen har vi desuden taget højde for dine indtægter før og efter, at din erhvervsevne blev nedsat.

Vores vurdering bygger på de samlede oplysninger, som vi har modtaget herunder speciallægeerklæring fra … af 13. december 2014 og kommunale akter. Vi har lagt vægt på, at du på grund af følgerne af en bilulykke ikke er i stand til at varetage jobbet som servicechef i [tidligere arbejdsgiver].
…
Vi er ud fra de helbredsmæssige oplysninger usikre på, den varige betydning af dine gener i forhold til din generelle erhvervsevne. Det vil sige din evne til at arbejde inden for de erhverv, som du med rimelighed kan forventes at bestride ud fra dit uddannelses- og karrieremæssige forløb.
…
I dit konkrete tilfælde har vi dog valgt at udbetale tab af erhvervsevne frem til den 1. december 2014, hvor du starter i fleksjob.

Der er ikke ret til udbetaling af tab af erhvervsevne, når du er ansat i fleksjob, medmindre din indtægt (forstået som summen af arbejdsindtægt og sociale ydelser) er nedsat til halvdelen eller mindre i forhold til, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

På baggrund af oplysningerne om din indtægt i fleksjobbet vurderer vi, at din indtægt ikke er nedsat i sådan et omfang. Det betyder, at du ikke har ret til udbetaling af tab af erhvervsevne og indbetalingssikring fra den 1. december 2014, hvor du starter i dit fleksjob.

Vi vedlægger kopi af pensionsvilkårene.

I den forbindelse vil vi beklage, at der i starten af 2011 blev fremsendt/vist nogle forkerte pensionsvilkår. Din pensionsordning har dog helt fra tegningstidspunktet været oprettet

med dækninger svarende til de vedlagte vilkår af 2. januar 2011, hvilket ligeledes svarer til den præmie der opkrævet."

I pensionsvilkår fremsendt til klageren den 19/1 2011 og gældende fra 1/1 2011 hedder det blandt andet:

"1. Generelle pensionsvilkår for PFA Plus

Pensionsvilkår for PFA Plus
'Pensionsvilkår for PFA Plus pr. 1/1 2011' (herefter betegnet 'disse pensionsvilkår for PFA Plus') gælder fra den 1/1 2011 for de pensionsordninger med PFA Plus i PFA Pension, forsikringsaktieselskab (herefter betegnet 'PFA Pension'), der er nævnt nedenfor i punktet 'Gruppepensionsordningen og aftaleforholdet, som pensionsordningen er en del af'.

1.2. Gruppepensionsordningen og aftaleforholdet, som pensionsordningen er en del af
Den forsikredes pensionsordning er oprettet som led i en gruppepensionsordning, der er omfattet af en samarbejdsaftale om PFA Plus mellem [tidligere arbejdsgiver] og PFA Pension.

[Tidligere arbejdsgiver] betegnes som forsikringstager.

Gruppepensionsordningen begynder på det tidspunkt, der følger af samarbejdsaftalen. Gruppepensionsordningen omfatter de gruppemedlemmer, der fremgår af samarbejdsaftalen, og som forsikringstager har tilmeldt hos PFA Pension. PFA Pension kan træffe aftale med forsikringstageren for alle gruppemedlemmerne om alle forhold og ændringer af disse, der vedrører samarbejdsaftalen, og som dermed vedrører gruppepensionsordningen.
…
1.21. Ændring af disse pensionsvilkår for PFA Plus
PFA Pension kan ændre disse pensionsvilkår for PFA Plus med 30 dages varsel til udgangen af en kalendermåned. PFA Pension varsler forsikringstageren og meddeler herefter de berørte forsikrede om ændringen.

PFA Pension forbeholder sig i øvrigt ret til at ændre hele eller dele af disse pensionsvilkår for PFA Plus med øjeblikkelig virkning, hvis PFA Pension skønner, at det er nødvendigt som følge af ny eller ændret lovgivning eller som følge af forhold, som PFA Pension ikke har indflydelse på.

En ændring af disse pensionsvilkår for PFA Plus indebærer en tilsvarende ændring af pensionsoversigt og pensionsbevis - se punktet 'Pensionsoversigt og pensionsbevis' ovenfor.

1.22. Den forsikredes opsigelse af en frivillig forsikringsdækning
Den forsikrede kan opsige en frivillig forsikringsdækning eller en frivillig forhøjelse af en dækning med 30 dages varsel til udgangen af en kalendermåned.
…
3. Generelle pensionsvilkår for forsikringer
3.1. Hvornår gruppeforsikringen dækker
…

Når arbejdsgiveren har tilmeldt den forsikrede til gruppepensionsordningen, opretter PFA Pension den eller de forsikringer, som den forsikrede skal have. PFA Pension forpligter den forsikrede til at give PFA Pension besked, hvis bestemte angivne forhold, der kan have betydning for den forsikredes helbred, gør sig gældende.

Hvis den forsikrede ikke giver PFA Pension en sådan besked, dækker forsikringerne fra det tidspunkt, der er angivet i pensionsbeviset. Forsikringerne bliver dog oprettet med et generelt forbehold for de tilfælde, hvor den forsikrede skulle have givet PFA Pension en sådan besked.

…

6. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne

6.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring

PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevnen i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

6.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen

6.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad

6.1.1.1.1. Generelt om nedsættelse

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet 'Helbredsmæssig erhvervsevne') er nedsat med mindst 50 procent, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet 'Økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 25 procent.

6.1.1.1.2. Den Helbredsmæssige erhvervsevne

Den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den Helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.

Den Økonomiske erhvervsevne

Nedgangen i den Økonomiske erhvervsevne (indtjeningsnedsættelsen) beregnes som forskellen mellem den forsikredes hidtidige dækningsgivende løn og den forsikredes faktiske indtjening på anmeldelsestidspunktet, inklusive eventuelle sociale og andre offentlige indtægtskompenserende ydelser og tilskud.

PFA Pension har dog ret til ikke at anvende den forsikredes faktiske indtjening, men derimod til at vurdere om den forsikredes evne til at skabe indtjening ved personligt arbejde, inklusive muligheden for eventuelle sociale og andre offentlige indtægtskompenserende ydelser og tilskud, er nedsat med mindst 25 procent i forhold til den hidtidige dækningsgivende løn. Hvis PFA Pension foretager en sådan vurdering af den Økonomiske erhvervsevne, vurderes evnen til at skabe indtjening efter erhvervsevnetabet inden for ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere evnen til efter det helbredsmæssige erhvervsevnetab at skabe indtjening inden for det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.

…
6.1.1.2. Subjektive klager over smerter og lignende, stress, depression og lignende samt afhængighed
Subjektive klager over smerter og lignende, stress, depression, diffuse psykiske lidelser og lignende berettiger ikke til udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring, hvis der ikke ved en helbredsmæssig undersøgelse kan påvises objektive tegn på, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad."

I pensionsvilkår sendt til klageren den 20/6 2011 og gældende fra 2/1 2011 hedder det blandt andet:

"**Generelle pensionsvilkår for PFA Plus**

1.1. Pensionsvilkår for PFA Plus
'Pensionsvilkår for PFA Plus pr. 2/1 2011' (herefter betegnet 'disse pensionsvilkår for PFA Plus') gælder fra den 2/1 2011 for de pensionsordninger med PFA Plus i PFA Pension, forsikringsaktieselskab (herefter betegnet 'PFA Pension'), der er nævnt nedenfor i punktet 'Gruppepensionsordningen og aftaleforholdet, som pensionsordningen er en del af'.

1.2. Gruppepensionsordningen og aftaleforholdet, som pensionsordningen er en del af
Den forsikredes pensionsordning er oprettet som led i en gruppepensionsordning, der er omfattet af en samarbejdsaftale om PFA Plus mellem [tidligere arbejdsgiver] og PFA Pension.

[Tidligere arbejdsgiver] betegnes som forsikringstager.

Gruppepensionsordningen begynder på det tidspunkt, der følger af samarbejdsaftalen. Gruppepensionsordningen omfatter de gruppemedlemmer, der fremgår af samarbejdsaftalen, og som forsikringstager har tilmeldt hos PFA Pension. PFA Pension kan træffe aftale med forsikringstageren for alle gruppemedlemmerne om alle forhold og ændringer af disse, der vedrører samarbejdsaftalen, og som dermed vedrører gruppepensionsordningen.
…
1.21. Ændring af disse pensionsvilkår for PFA Plus
PFA Pension kan ændre disse pensionsvilkår for PFA Plus med 30 dages varsel til udgangen af en kalendermåned. PFA Pension varsler forsikringstageren og meddeler herefter de berørte forsikrede om ændringen.

PFA Pension forbeholder sig i øvrigt ret til at ændre hele eller dele af disse pensionsvilkår for PFA Plus med øjeblikkelig virkning, hvis PFA Pension skønner, at det er nødvendigt som følge af ny eller ændret lovgivning eller som følge af forhold, som PFA Pension ikke har indflydelse på.

En ændring af disse pensionsvilkår for PFA Plus indebærer en tilsvarende ændring af pensionsoversigt og pensionsbevis - se punktet 'Pensionsoversigt og pensionsbevis' ovenfor.
…

3. Generelle pensionsvilkår for forsikringer

3.1. Hvornår gruppeforsikringen dækker
En del af gruppepensionsordningen består af gruppeforsikringer. Gruppeforsikringerne begynder på det tidspunkt, der følger af samarbejdsaftalen mellem forsikringstager og PFA Pension.

Når arbejdsgiveren har tilmeldt den forsikrede til gruppepensionsordningen, opretter PFA Pension den eller de forsikringer, som den forsikrede skal have. PFA Pension forpligter den forsikrede til at give PFA Pension besked, hvis bestemte angivne forhold, der kan have betydning for den forsikredes helbred, gør sig gældende.

Hvis den forsikrede ikke giver PFA Pension en sådan besked, dækker forsikringerne fra det tidspunkt, der er angivet i pensionsbeviset. Forsikringerne bliver dog oprettet med et generelt forbehold for de tilfælde, hvor den forsikrede skulle have givet PFA Pension en sådan besked.
…
6. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne

6.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring
PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevnen i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

6.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen
6.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad
6.1.1.1.1. Generelt om nedsættelse
Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den forsikrede har ikke ret til løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring under ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til 50 procent eller mindre af den fulde erhvervsevne, og den forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til 50 procent eller mindre af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

6.1.1.2. Subjektive klager over smerter og lignende, stress, depression og lignende samt afhængighed
Subjektive klager over smerter og lignende, stress, depression, diffuse psykiske lidelser og lignende berettiger ikke til udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring, hvis der ikke ved en helbredsmæssig undersøgelse kan påvises objektive tegn på, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad."

26. 90437

Nævnet udtaler:

Klageren var den 18/12 2010 impliceret i et færdselsuheld, og hun blev som følge af gener i ryggen sygemeldt den 20/12 2010 fra sit arbejde som leder i en detailhandelsvirksomhed.

Pr. 1/1 2011 foretog klagerens arbejdsgiver et skifte af leverandør for medarbejdernes firmapensioner til det indklagede selskab. Selskabet fik ikke oplysninger fra arbejdsgiveren om, at klageren var sygemeldt på tidspunktet for leverandørskiftet, idet klagerens navn ved en fejl ikke var angivet på listen over sygemeldte medarbejdere, som arbejdsgiveren udarbejdede til selskabet.

Klageren fik den 19/1 2011 tilsendt en pensionsoversigt fra selskabet, og hun blev opfordret til at gennemgå sit pensionsbevis og pensionsvilkårene, som kunne findes på hendes personlige side på selskabets hjemmeside. I brevet blev klageren også opfordret til at se, om hun skulle udfylde en erklæring vedrørende sin erhvervsevne. I den vedlagte erklæring havde selskabet anført, at der kunne være tilfælde, hvor hun ikke var dækket af alle forsikringerne, hvilket blandt andet var tilfældet, hvis erhvervsevnen var nedsat inden den 1/1 2011. Det fremgår af erklæringen, at der kunne sættes kryds ved punktet "Havde nedsat erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke, som beskrevet i pensionsvilkårene for min pensionsordning på minpension.pfa.dk". Klageren udfyldte og fremsendte ikke erklæringen til selskabet.

Af de pensionsvilkår, som klageren den 19/1 2011 fik oplyst var gældende for hende pr. 1/1 2011, fremgår det, at hun var berettiget til dækning ved tab af erhvervsevne, hvis hendes evne til at udføre arbejde efter en helbredsmæssig vurdering var nedsat med 50 % og hendes indtjening var nedsat med mindst 25 %.

Ved brev af 20/6 2011 til klageren fremsendte selskabet oplysning om, at hendes forsikring for tab af erhvervsevne var ændret efter valg fra hendes arbejdsgiver pr. 1/1 2011. Som sagen foreligger oplyst lægger nævnet til grund, at der var tale om en generel ændring, som gælder for alle ledere omfattet af pensionsordningen. Af brevet fremgår det, at klageren ville have ret til dækning, hvis hendes erhvervsevne inden for alle erhverv

var nedsat med 50 %. Selskabet henviste til klagerens opdaterede pensionsbevis og pensionsvilkår på selskabets hjemmeside. Af pensionsbeviset fremgår det, at reglerne var gældende fra 2/1 2011. Af de tilknyttede pensionsvilkår fremgår det, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettigende grad, hvis klageren ikke længere er i stand til at tjene mere end 50 % af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Det er anført, at klageren ikke er berettiget til dækning, hvis hun er under ansættelse i en stilling, der helt eller delvist finansieres af det offentlige, medmindre den generelle erhvervsevne og indtjeningen er nedsat til 50 % eller mindre.

Klageren blev afskediget fra sit arbejde med virkning til udgangen af juni 2011.

Det fremgår af sagen, at selskabet første gang den 15/7 2011 fik oplysning om klagerens ulykkestilfælde og sygemelding, og at klageren den 1/8 2011 ansøgte selskabet om udbetaling ved nedsat erhvervsevne.

Klageren har anført, at hun er berettiget til dækning i henhold til de forsikringsbetingelser, som hun modtog den 19/1 2011, ifølge hvilke hun er berettiget til dækning, hvis den helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med 50 %, og hendes indtjening er nedsat med 25 %. Hun har anført, at den senere ændring ikke er gyldigt vedtaget, og at selskabets brev af 20/6 2011 ikke opfylder kravene til den information, der skal gives, når vilkårene for forsikringen skærpes. Hun har endvidere påberåbt sig aftalelovens § 36.

Selskabet mener, at klagerens erhvervsevnetab skal vurderes efter de forsikringsbetingelser, som selskabet ved brev af 20/6 2011 orienterede klageren om. Selskabet har anført, at klageren i forbindelse med modtagelsen af pensionsbeviset i januar 2011 burde have udfyldt den vedlagte erklæring og oplyst selskabet om, at hendes erhvervsevne var nedsat, og at hun var sygemeldt efter trafikulykken. Selskabet har også anført, at pligten til at etablere en forsikringsdækning først er opstået med det tidligere pensionsselskabs afvisning og efter ekstraordinær aftale med klagerens arbejdsgiver. Selskabet anfører også, at klageren ikke i forbindelse med udsendelsen af ændringerne i forsikringerne den 20/6 2011 gjorde indsigelse over for selskabet og anførte, at hun var dækket

af den ordning, som hun blev informeret om ved brev af 19/1 2011. Selskabet har videre anført, at selskabet og klagerens arbejdsgiver er berettiget til at ændre vilkårene i aftalen, da det er disse to, der er aftaleparter.

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen ikke grundlag for at fastslå, at klageren på baggrund af selskabets brev af 19/1 2011 havde anledning til at give selskabet meddelelse om, at hun var sygemeldt på grund af et ulykkestilfælde.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det af selskabets brev fremgår, at klageren skulle oplyse til selskabet, hvis hun havde nedsat erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke, "som beskrevet i pensionsvilkårene for min pensionsordning…".

Nævnet finder, at klageren ikke - med den af selskabet valgte formulering - havde anledning til at antage, at hun havde et erhvervsevnetab, som selskabet henviste til i brevet. Klageren vidste således den 19/1 2011, at hun var sygemeldt, men selskabet har ikke bevist, at hun allerede i januar burde kunne indse, at ulykken og sygemeldingen ville resultere i et erhvervsevnetab som beskrevet i forsikringsbetingelserne - herunder at indtjeningskriteriet i forsikringsbetingelserne ville blive opfyldt.

Nævnet finder videre ikke grundlag for at fastslå, at klageren på baggrund af reglerne om identifikation hæfter for arbejdsgiverens fejl, hvorefter hun ikke var anført på listen over sygemeldte medarbejdere i januar 2011.

Nævnet må således lægge til grund, at klageren den 1/1 2011 blev omfattet af selskabets pensionsordning, som var gældende for alle lederne i detailhandelsvirksomheden, og hvor selskabet ydede dækning for tab af erhvervsevne, hvis evnen til at udføre arbejde efter en helbredsmæssig vurdering var nedsat med 50 %, og indtjeningen var nedsat med mindst 25 %.

Da klageren fratrådte sin stilling i detailhandelsvirksomheden den 1/7 2011, lægger nævnet til grund, at klageren havde lønophør tidligst den 1/7 2011. Klagerens erhvervsevnetab i relation til forsikringsdækningens indtjeningskriterium kan derfor – i hvert fald i

relation til det indklagede selskab, der som følge af leverandørskifte har overtaget forsikringsdækningen af klageren pr. 1/1 2011 - først anses for at være indtrådt den 1/7 2011, hvor hendes indtjeningsnedgang på mindst 25 % realiseres. Nævnet bemærker, at der i forsikringsbetingelserne ikke er bestemmelser om, at arbejdsgiveren er berettiget til eventuel dækning, såfremt arbejdsgiveren udbetaler løn under sygdom, hvorfor forsikringsdækningen ikke ses at være realiseret på et tidligere tidspunkt. Nævnet bemærker endvidere, at selskabet først den 15/7 2011 fik oplysning om klagerens ulykkestilfælde og sygemelding, og at klageren først den 1/8 2011 ansøgte selskabet om udbetaling ved nedsat erhvervsevne.

Nævnet finder på den baggrund, at klagerens arbejdsgiver og selskabet i en situation som den foreliggende har været berettiget til inden udgangen af juni 2016 at aftale generelle ændringer i pensionsordningen, som også skal finde anvendelse på klageren. Nævnet finder derfor, at den af selskabet ved brev af 20/6 2011 varslede ændring også er gældende for klageren, idet det fremgår af sagen, at ændringen er sket med tilbagevirkende kraft pr. 1. eller 2. januar 2011.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Nævnet lægger til grund, at klageren efter ansættelsen i fleksjobbet pr. 1/12 2014 tjener mere end 50 % af, hvad andre fuldt erhvervsdygtige personer, som klageren kan sammenlignes med, er i stand til at tjene. Nævnet har herefter ikke grundlag for at pålægge selskabet at yde dækning efter den 1/12 2014.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels